

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

Over een voorontwerp van Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 oktober 2015 betreffende de uitvoering, wat de sociale kredietgevers en de werkgevers betreft, van artikel VII.3, § 4, van het Wetboek van economisch recht.

Brussel, 4 oktober 2017

SAMENVATTING

In een schrijven van 19 juli 2017 heeft de Minister van Economie en Consumentenzaken de **Raad voor het Verbruik** gevraagd om een advies uit te brengen over het voorontwerp van Koninklijk Besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 oktober 2015 betreffende de uitvoering, wat de sociale kredietgevers en de werkgevers betreft, van artikel VII.3, § 4 van het Wetboek van economisch recht.

De vertegenwoordigers van de banksector steunen het voorontwerp van Koninklijk Besluit. Zij hebben geen bijzondere opmerkingen te formuleren.

De vertegenwoordigers van de consumenten hebben volgende opmerkingen te formuleren:

Met betrekking tot de niet-uitvoerende bestuurders van bemiddelaars in hypothecair krediet

Voor wat betreft het beschikken over de vereiste beroepskennis, kan het onderscheid dat door het voorontwerp van Koninklijk Besluit wordt gemaakt tussen bemiddelaars in sociale hypothecaire kredieten en bemiddelaars in andere hypothecaire kredieten volgens **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** niet worden gerechtvaardigd. Immers is beroepskennis essentieel om het professionalisme ten aanzien van kandidaat-kredietnemers te waarborgen, ook wat sociale hypothecaire kredieten betreft. Tevens zijn de overwegingen dat sociale kredietverlening reeds onderworpen is aan specifieke regionale regelgeving en dat sociale huisvestingsmaatschappijen reeds het voorwerp uitmaken van een specifieke erkenning, geen toereikende beweegredenen om de voorwaarde van vereiste beroepskennis uit te sluiten.

Met betrekking tot de buiten toepassing verklaring van boek VII wat betreft studiefinanciering toegestaan door erkende onderwijsinstellingen

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties bemerken dat de Koning zijn bevoegdheid overschrijdt door boek VII van het Wetboek van economisch recht geheel buiten toepassing te verklaren, en niet slechts sommige artikelen, zoals bepaald in artikel VII.3, §4. Bovendien merken **zij** op dat de Koning enkel kan bepalen dat sommige artikelen niet van toepassing zijn op kredietovereenkomsten toegestaan door daartoe erkende instellingen. Het voorontwerp van Koninklijk Besluit vermeldt ten onrechte kredieten verstrekt door onderwijsinstellingen als dusdanig erkend door de Gemeenschap. Het voorontwerp is om die redenen strijdig met de wet.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties achten het uitermate belangrijk dat voldoende bescherming wordt geboden aan bepaalde bevolkingsgroepen (bijvoorbeeld jongvolwassenen). De buiten toepassing verklaring van Boek VII ontnemt hen dan ook de nodige bescherming.

Zij vragen tevens om de draagwijdte van het begrip “studiefinanciering” te preciseren.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zien niet in waarom onderwijsinstellingen in de hoedanigheid van sociale kredietgevers niet aan de voorwaarden van boek VII van het Wetboek van economisch recht zouden kunnen voldoen. Andere sociale kredietgevers kunnen er reeds wel aan voldoen.

De Raad voor het Verbruik, die op 19 juli 2017 door de minister van Economie en Consumenten verzocht werd een advies uit te brengen over een voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 oktober 2015 betreffende de uitvoering, wat de sociale kredietgevers en de werkgevers betreft, van artikel VII.3, § 4, van het Wetboek van economisch recht, is op 26 september 2017 in Dagelijks Bestuur bijeengekomen onder het voorzitterschap van Reinhard Steennot, en heeft huidig advies goedgekeurd.

De Raad voor het Verbruik heeft de voorzitter verzocht dit advies voor te leggen aan de minister van Economie en Consumentenzaken.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik;

Gelet op de adviesaanvraag van 19 juli 2017 van de Minister van Economie en Consumentenzaken over het bovenvermelde voorontwerp van koninklijk besluit;

Gelet op het Wetboek van economisch recht, Boek VII.art.7.3, §4;

Gelet op het koninklijk besluit van 23 oktober 2015 betreffende de uitvoering wat de sociale kredietgevers en de werkgevers betreft, van artikel 7.3, §4, van het Wetboek van economisch recht;

Gelet op de schriftelijke procedure binnen de Commissie “Financiële Diensten”;

Gelet op het ontwerpadvies opgesteld door Mevrouw Cetinkaya (BV-OECO);

Gelet op de dringendheid;

Gelet op de schriftelijke procedure, zoals voorzien in artikel 7 bis van het Huishoudelijk reglement, voor de definitieve goedkeuring door de Raad voor het Verbruik;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

Inleiding

Artikel VII.3 van het Wetboek van economisch recht bepaalt het toepassingsgebied van boek VII van het Wetboek van economisch recht. Paragraaf 4 van voornoemd artikel bepaalt meer specifiek dat de Koning sommige artikelen van boek VII buiten toepassing kan verklaren voor wat betreft:

- 1) kredietovereenkomsten waarbij het krediet als nevenactiviteit door een werkgever rentevrij of tegen een jaarlijks kostenpercentage dat lager is dan gebruikelijk op de markt, aan zijn werknemers wordt toegekend, en die niet aan het publiek in het algemeen worden aangeboden, en
- 2) kredietovereenkomsten die door overheidsinstellingen of door particuliere instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend worden toegestaan, met een doelstelling van algemeen belang, aan een beperkt publiek worden toegekend tegen een lagere dan op de markt gebruikelijke rentevoet, dan wel rentevrij, of onder andere voorwaarden die voor de consument gunstiger zijn dan de op de marktgebruikelijke voorwaarden en tegen rentetarieven die niet hoger zijn dan de op de markt gebruikelijke.

Het Koninklijk Besluit van 23 oktober 2015 voert artikel VII.3, §4 uit.

Het voorontwerp van Koninklijk Besluit heeft tot doel om de lijst van uitgesloten artikelen voorzien in het KB van 23 oktober 2015 uit te breiden voor wat betreft kredietovereenkomsten toegestaan door overheidsinstellingen of door particuliere instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend. Ten eerste is, wat de niet-uitvoerende bestuurders van bemiddelaars in hypothecair krediet betreft, de vereiste beroepskennis niet meer noodzakelijk wanneer de rechtspersoon uitsluitend optreedt als bemiddelaar in kredietovereenkomsten zoals bedoeld in artikel VII.3, §4, 2° van het Wetboek van economisch recht. Ten tweede zijn voornoemde kredietovereenkomsten die de vorm aannemen van studiefinanciering en worden toegestaan door onderwijsinstellingen als dusdanig erkend door de bevoegde Gemeenschap niet onderworpen aan de bepalingen van boek VII van het Wetboek van economisch recht.

Opmerkingen ten gronde

De vertegenwoordigers van de banksector ondersteunen voornoemd voorontwerp van Koninklijk Besluit. **Zij** hebben geen bijzondere opmerkingen te formuleren.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties hebben volgende opmerkingen te formuleren:

- A) Met betrekking tot de niet-uitvoerende bestuurders van bemiddelaars in hypothecair krediet

De wetgeving legt aan bemiddelaars in hypothecair krediet een diplomaverreiste op. De doelstelling van deze bepaling is om in de mate van het mogelijke professionalisme van deze

mensen die een adviesplicht hebben ten aanzien van kandidaat-kredietnemers te garanderen. De wetgever was dus begaan met de bescherming van de consumenten.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties vinden dat alle kandidaat-kredietnemers deze bescherming moeten krijgen of zij nu in aanmerking komen voor een sociaal krediet of niet. Een bemiddelaar in sociaal hypothecair krediet moet over even veel kennis en deskundigheid beschikken als elke ander bemiddelaar in hypothecair krediet. Heel wat bemiddelaars beschikten al over deze professionele bagage vóór de nieuwe bepalingen. Nu moeten ze dat echter aantonen door het geschikte “diploma” te halen.

Zij vinden het echter niet terecht noch wenselijk dat een categorie van bemiddelaars wordt vrijgesteld van deze verplichting om over professionele kennis te beschikken. Als zij, zoals aangestipt in de memorie van toelichting, over deskundigheid beschikken als gevolg van een jarenlange ervaring, zou het geen probleem mogen zijn om de vereiste erkenning te verkrijgen.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties menen dat het feit dat de sociale huisvestingsmaatschappijen een specifieke erkenning van de bevoegde gemeenschappen hebben gekregen, geen voldoende relevante reden is om ze te onttrekken aan een verplichting die wel voor alle andere bemiddelaars geldt.

Om die redenen en zonder de professionele skills van de bemiddelaars in sociaal krediet in vraag te stellen, menen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** dat er geen dringende reden bestaat om deze bemiddelaars te onttrekken aan de verplichtingen opgelegd aan de andere bemiddelaars.

B) Met betrekking tot de buiten toepassing verklaring van boek VII wat betreft studiefinanciering toegestaan door erkende onderwijsinstellingen

Over de bevoegdheid van de Koning wat de voorgestelde maatregel betreft

De uitsluiting van alle artikelen van boek VII van het Wetboek van economisch recht leidt op een verkapte manier tot een wijziging van de wet omdat in werkelijkheid een nieuwe uitzondering op artikel VII.3 van de wet moet worden toegevoegd.

De wet heeft de Koning geen bevoegdheid verleend om de wet te wijzigen. Hij kreeg de bevoegdheid om “te bepalen dat sommige artikelen van dit boek, die Hij aanduidt, niet van toepassing zijn” in de twee gevallen bedoeld in artikel VII. 3, §4.

Wat betreft de kredietovereenkomsten toegestaan met een doelstelling van algemeen belang door openbare instellingen of door hiertoe door de bevoegde overheid erkende privé-instellingen, gaat het om een erkenning als kredietgever. Afwijkende bepalingen mogen slechts worden toegepast op kredietovereenkomsten toegestaan door instellingen die als kredietgevers erkend zijn.

Het voorontwerp van koninklijk besluit overschrijdt dus de bevoegdheden van de Koning door kredietinstellingen die niet als kredietgevers erkend zijn de toelating te geven om kredieten toe te staan buiten het kader van de wet. Het feit dat een onderwijsinstelling erkend is door een

Gemeenschap betekent niet dat de instelling een erkenning heeft om krediet te verlenen. Deze hypothese valt dus niet onder de bevoegdheden van de Koning.

Om al deze redenen en wat dit punt betreft, **menen de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** dat het voorontwerp van koninklijk besluit in strijd is met de wet.

Wat de inhoud betreft

De jonge en onervaren bevolkingsgroep is het grootste slachtoffer van het gemakkelijk krediet. Er is duidelijk nood aan bescherming. **De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** zien niet in waarom deze bevolkingsgroep de bescherming moet worden ontzegd die door de bepalingen van boek VII van het Wetboek van economisch recht wordt geboden, zoals bv. de inschrijving van het krediet in de Kredietcentrale voor Particulieren.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties vinden dat in de tekst van het voorontwerp van KB moet gepreciseerd worden wat verstaan wordt onder "studiefinanciering". De uitdrukking « studiefinanciering » is zo vaag dat ze elke vorm van studentenkrediet toestaat. Dat lijkt gevaarlijk en opent voor kredietgevers de deur voor alle denkbare misbruiken .

Wat de praktijk betreft

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zien niet in waarom de onderwijsinstellingen niet zouden kunnen voldoen aan de voorwaarden tot erkenning als sociale kredietgevers. Diverse openbare instellingen zijn reeds erkend (bv. het Woningfonds van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Bovendien, als deze erkenningsvoorwaarden onaangepast zijn, moeten ze worden gewijzigd en niet de bepalingen die de consument beschermen.